

[Miljøministeren]

Også på internationalt plan er der en erkendelse af spildevandsudledningens betydning og behovet for en udbygning af næringssaltfjernelsen. Nordisk Råd, Helsingforskommissionen og EF har vedtaget eller forbereder initiativer med et indhold, der er parallelt til vandmiljøplanen. Der er således nu startet drøftelser i EF om foranstaltninger af lignende art som dem, vi har her i Danmark, når det drejer sig om f.eks. foranstaltninger i forbindelse med landbrugets forurening.

Udgiften til udbygning af de rensningsanlæg, der er omfattet af vandmiljøplanen, er opgjort til 7,4 mia. kr. – nu taler jeg om de kommunale rensningsanlæg – ekskl. moms, og heraf er 0,1 mia. kr. afholdt frem til 1989. Til denne sum bidrager vandmiljøplanen alene med cirka halvdelen, idet det øvrige investeringsbehov er fremkaldt af miljøbeskyttelseslovens almindelige bestemmelser.

Udbygningen af de rensningsanlæg, der er omfattet af vandmiljøplanen, er godt i gang. Omkring 40 pct. af den samlede investering er disponeret med igangværende aktiviteter. Her i 1989 tages der yderligere initiativer i kommunerne, således at mere end 75 pct. af udgifterne vil være disponeret.

Jeg vil godt understrege, at der faktisk ikke i forhold til investeringernes fordeling mellem landbruget, kommunerne og industrien er kommet nye oplysninger frem. Der har hele tiden været tale om, at 1 kg fjernet kvælstof i landbruget er en faktor 1, i kommunerne en faktor 10 og i industrien en faktor 100. Der er ikke nye oplysninger om det, og det var en klar vedtagelse i Folketinget, at alle de tre dele skulle bidrage til vandmiljøplanens realisering. Jeg indrømmer gerne, at hr. Knud Lind ikke stod bag det. Det ville måske også have været bekymrende.

I henhold til den beretning, Miljø- og Planlægningsudvalget afgav den 30. april 1987 om vandmiljøplanen, skal jeg i foråret 1990 fremlægge en redegørelse for planen. Redegørelsen vil omfatte en status for de foranstaltninger, der er iværksat. Der vil således, hvad angår planens landbrugsdel, kunne gives oplysninger om udviklingen i handelsgødningsforbrug, mængder og anvendelse af husdyrgødning, kapacitet på husdyrgødning, afgrødesammensætning og grønne marker. For så vidt angår de kommunale rensningsanlæg vil jeg redegøre for udviklin-

gen i udbygning, ombygning og udlederkrav. Ligeledes vil jeg redegøre for udbygning af og udlederkrav til de særskilte industriudledninger.

I efteråret 1990 vil resultaterne fra det første års målinger i forbindelse med overvågningsprogrammet kunne rapporteres. Jeg vil på dette tidspunkt indkalde til en ny konsensuskonference, hvor resultaterne kan drøftes. Den egentlige vurdering af udviklingstendenserne i belastnings- og miljøtilstanden som følge af vandmiljøplanen vil ikke kunne foreligge i 1990 og har aldrig nogen sinde kunnet foreligge i 1990.

Ændringer i naturtilstanden sker som bekendt ikke fra dag til dag, og en rimelig sikker påvisning af vandmiljøplanens effekt vil derfor først kunne foreligge i løbet af 5–10 år, så selv om der herinde i Folketinget vedtages en dagsorden, der ikke er i overensstemmelse med naturlovene, tror jeg altså, jeg bliver nødt til at sige, at naturlovene ikke vil rette sig efter det, og det vil derfor ikke have nogen indvirkning på virkeligheden. Det er nu en gang sådan, at det tager 5–10 år, før vi kan måle disse ting, og uanset hvad vi vedtager herinde, så retter naturen sig ikke efter det – det vil jeg godt understrege.

Derfor kan vi ikke før om 5–10 år – og vi har aldrig nogen sinde før om 5–10 år – kunnet få mere præcise vurderinger end det, jeg siger her, og derfor kan det godt undre én, at det giver anledning til så stor en overskrift, selv om man selvfølgelig som politiker ikke altid nødvendigvis skal være ked af store overskrifter.

*Forhandling***Knud Lind (FP):**

Jeg vil sige tak for ordene, som faldt, uden at jeg var i overensstemmelse med dem, det må jeg sige – langt fra. Jeg vil i den forbindelse også henvise til den 240 sider lange rapport, som 22 videnskabsmænd har offentliggjort om deres undersøgelse vedrørende dansk miljøforskning. Kritikken er her lammende. Ifølge rapporten er havmiljøplanen forhastet og ude af trit med den videnskabelige forskning.

Ministeren kan ikke forstå, at der skal kunne komme nogle store overskrifter. Der bliver uddelt skarp kritik af Miljøstyrelsen og miljøpolitikkerne. Havforureningslaboratoriet osv., der står bag vandmiljøplanen, fik prædikatet »vi-